
Hvussu ávirka aliumstøður og fóður litin á laksaflaki ?

Turið Mørkøre & Trine Ytrestøyл

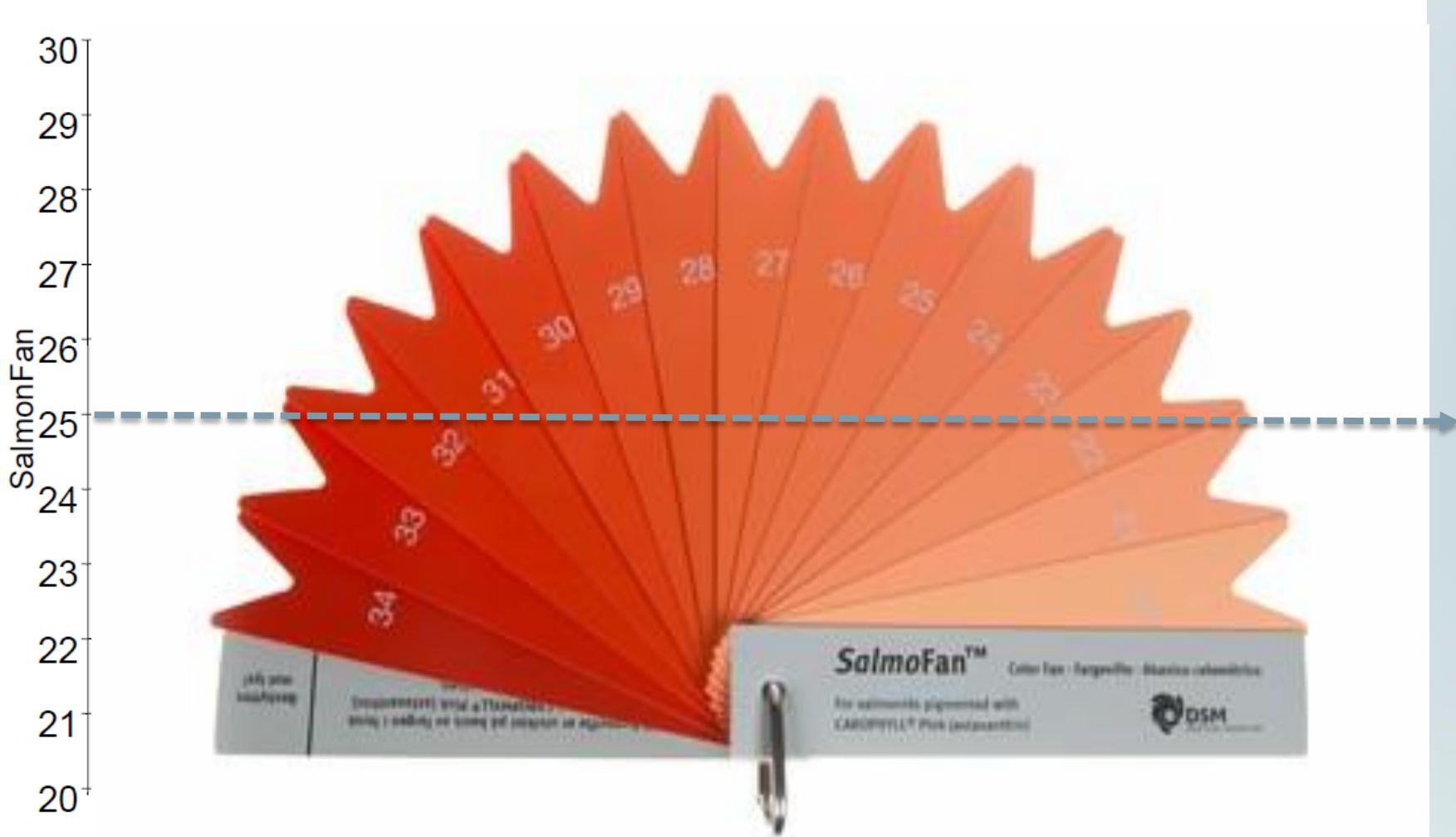
Útsjónð

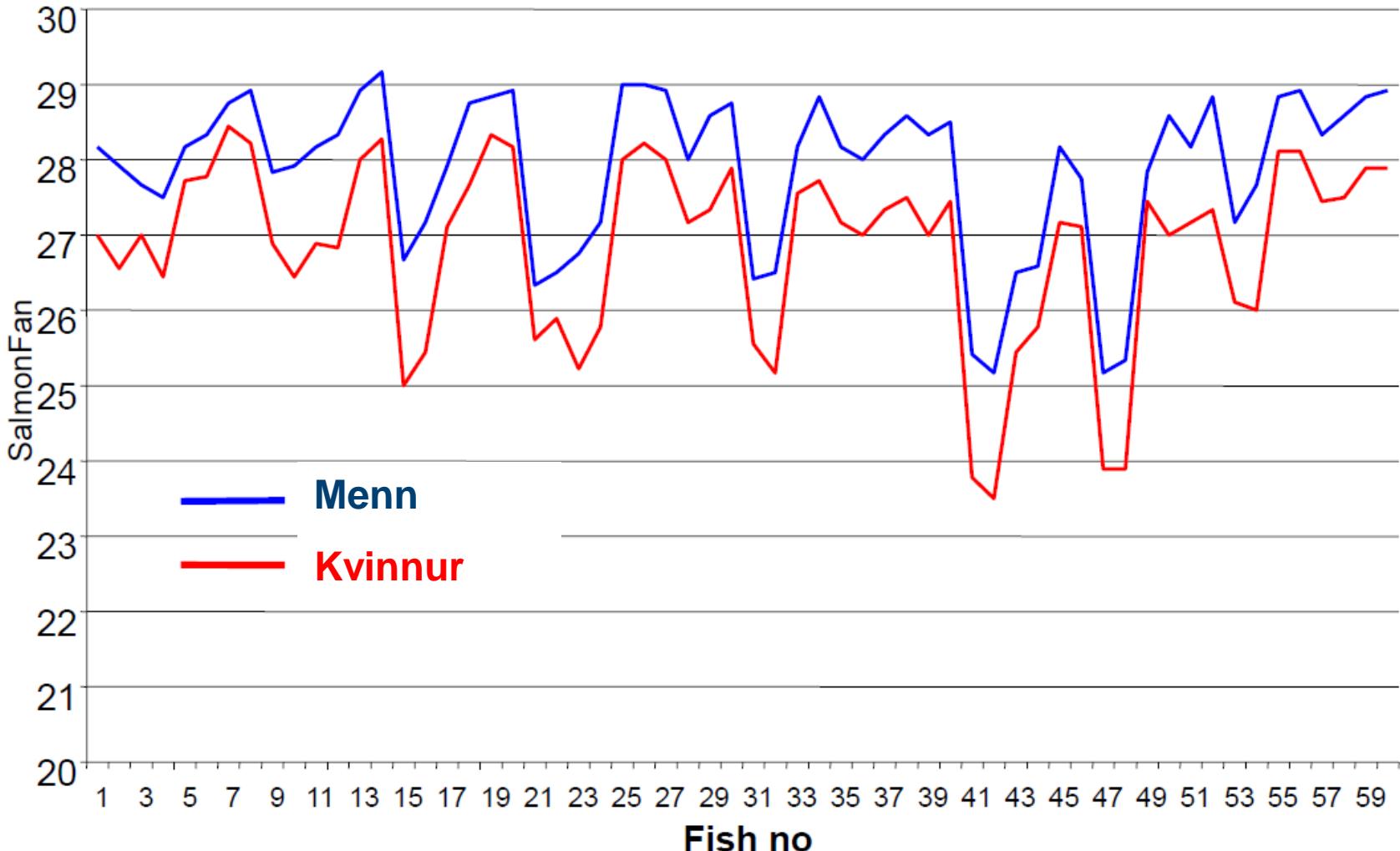
Hvussu fær laksurin lit

- Karotenoidir, í høvuðsheit astaxanthin
- Yvir tarmin, umleið 40% í gjøgnumsnitt
- Í kjøtið, umleið 10% í gjøgnumsnitt
  - Men spennið er breitt

Salmo-fan stig

Salmo-fan stig

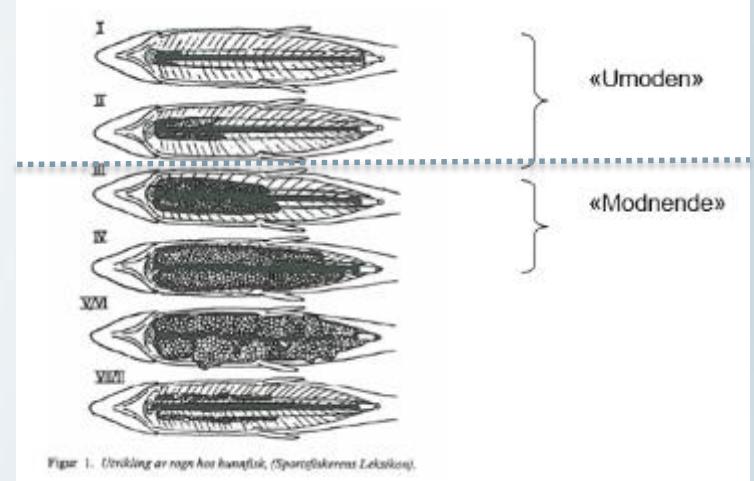
Hví hevur laksurin lit ?

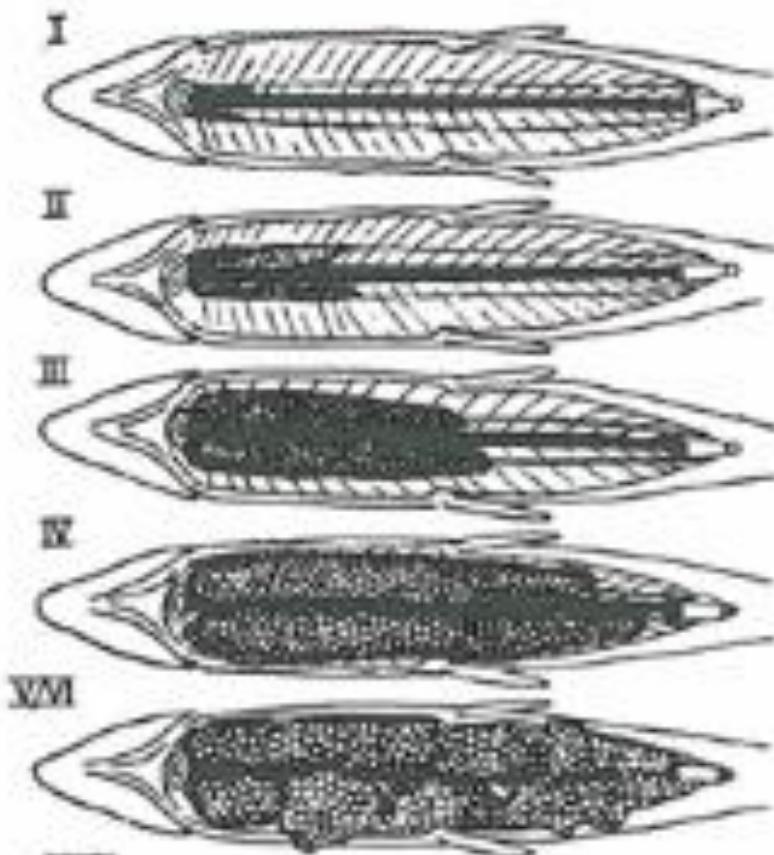
Kynsbúning

Hun laks ♀		Han laks ♂	
Små gonader	Store gonader	Små gonader	Store gonader
«umoden»	«modnende»	«umoden»	«modnende»
(n=264)	(n= 317)	(n= 205)	(n=356)
5,3 kg	6,0 kg	5,5 kg	7,2 kg
+ 0,7 kg		+ 1,7 kg	

- Honirnar reyðari enn hannarnir
- Búnir hannar bleikar ryggir (14% av hannunum)

Kynsbúning

→ OK

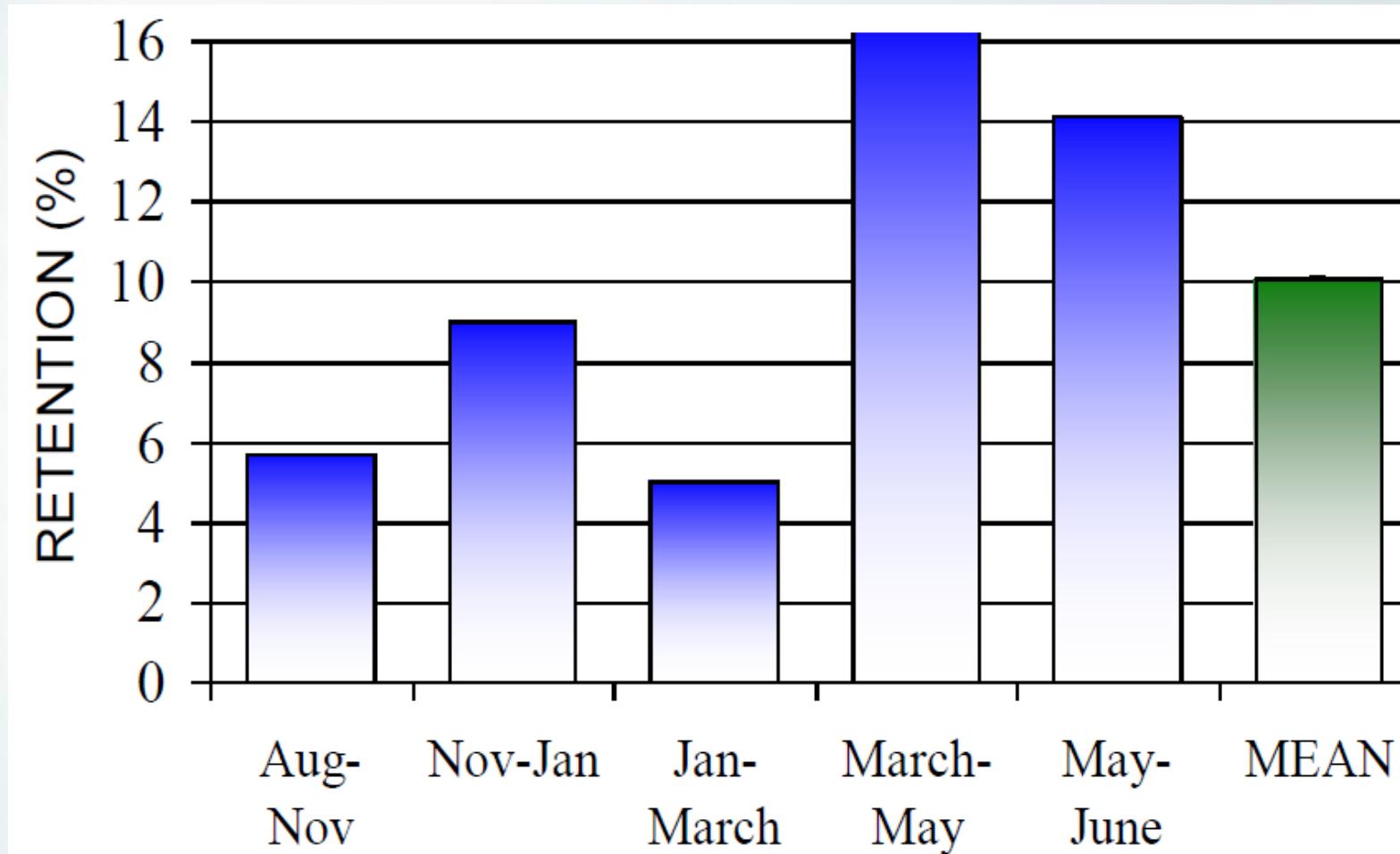
→ OK

→ OK, men bleikari

→ Bleikt flak

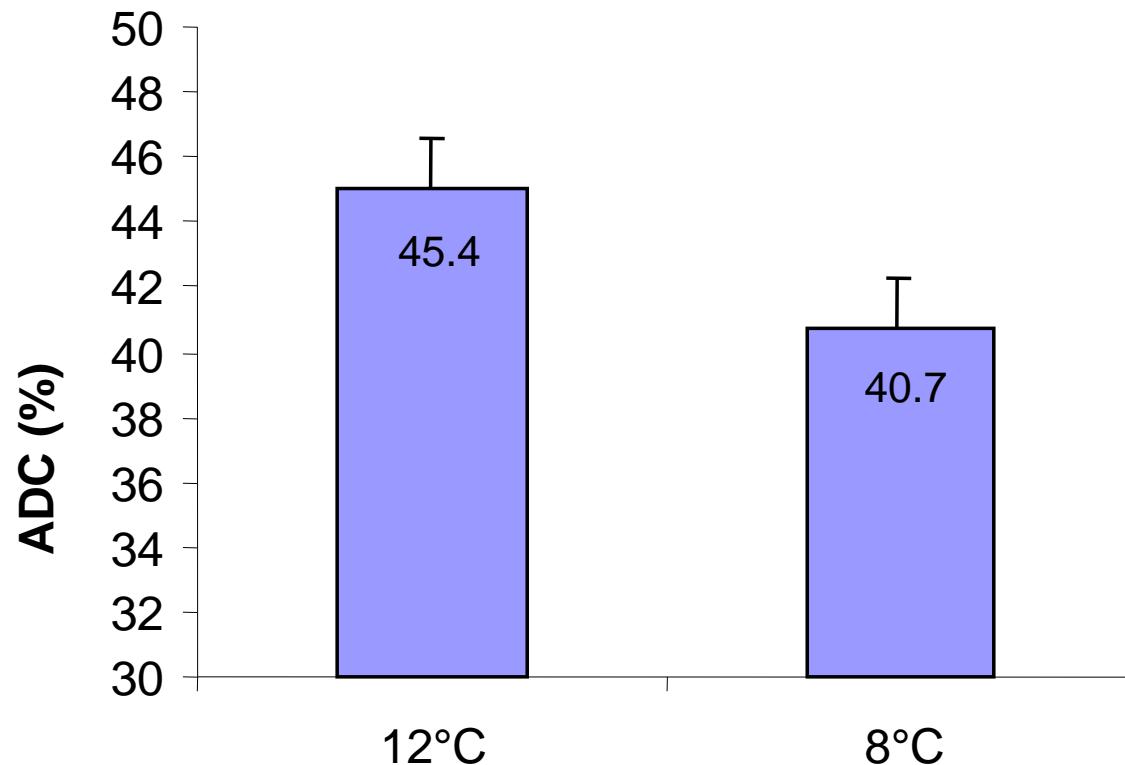
→ Bleikt flak

Nøgd av pigmenti í fóðrinum sum verður deponerað í flakinum er hægst um várið-summarið og lægst um heystið-veturin

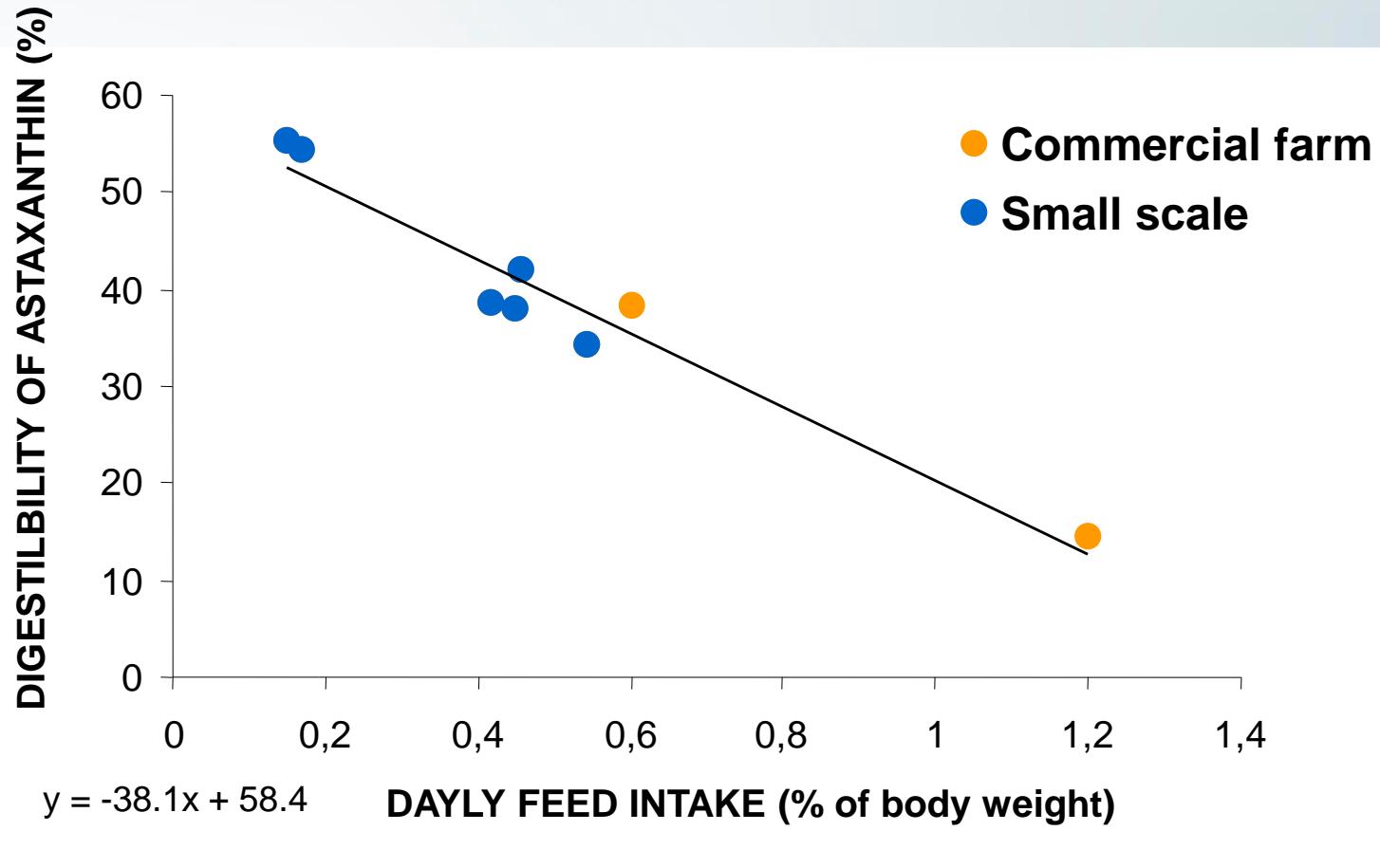

Noreg, Møre og Romsdal

Hitin í sjónum ávirkar upptökuna av astaxanthin um tarmin

Upptókan av litevnum um tarmin lækkar tá fóðurupptókan er høg

Lágur sjóhiti og høgt fóðurinntak er ringasta kombinátiún

Avlúsing

Sera týðningarmikið at
tryggja minimala strongd

Ikki lata fiskin sprella í luft

Tryggja at
oksygeninnihaldið ikki fellur

- Full kontroll

Bruken av færre medikamenter og bedre løsninger gjør også nå at bedriften har færre problemer enn tidligere.

– Vi har full kontroll på lusekontrollen nå, og er sikker på at vi skal klare det like godt i tiden framover. Summen av tiltakene uten medikamenter, gjør at oppdrettsnæring vil gå mye bedre framover.

Fisken blir sendt gjennom den mekaniske avluseren.

FOTO: KJARTAN TRANA / NRK

Smoltframleiðsla

CtrlAQUA

Ljóstímar Vatn	12:12→24 ferskt	12:12→24 brakk	24 ferskt	24 brakk
Stødd við sjóseting				
100 g (útseting aug '16)	4,9kg			
200 g (útseting okt '16)	4,5kg	4,6kg	4,8kg	4,8kg
600 g (útseting des '16)	4,2kg	4,0kg	4,2kg	4,2kg

Allur fiskurin tikan samstundis, desember 2017

Senter for forskningsdrevet innovasjon innen oppdrett i lukkede systemer

Smoltframleiðsla

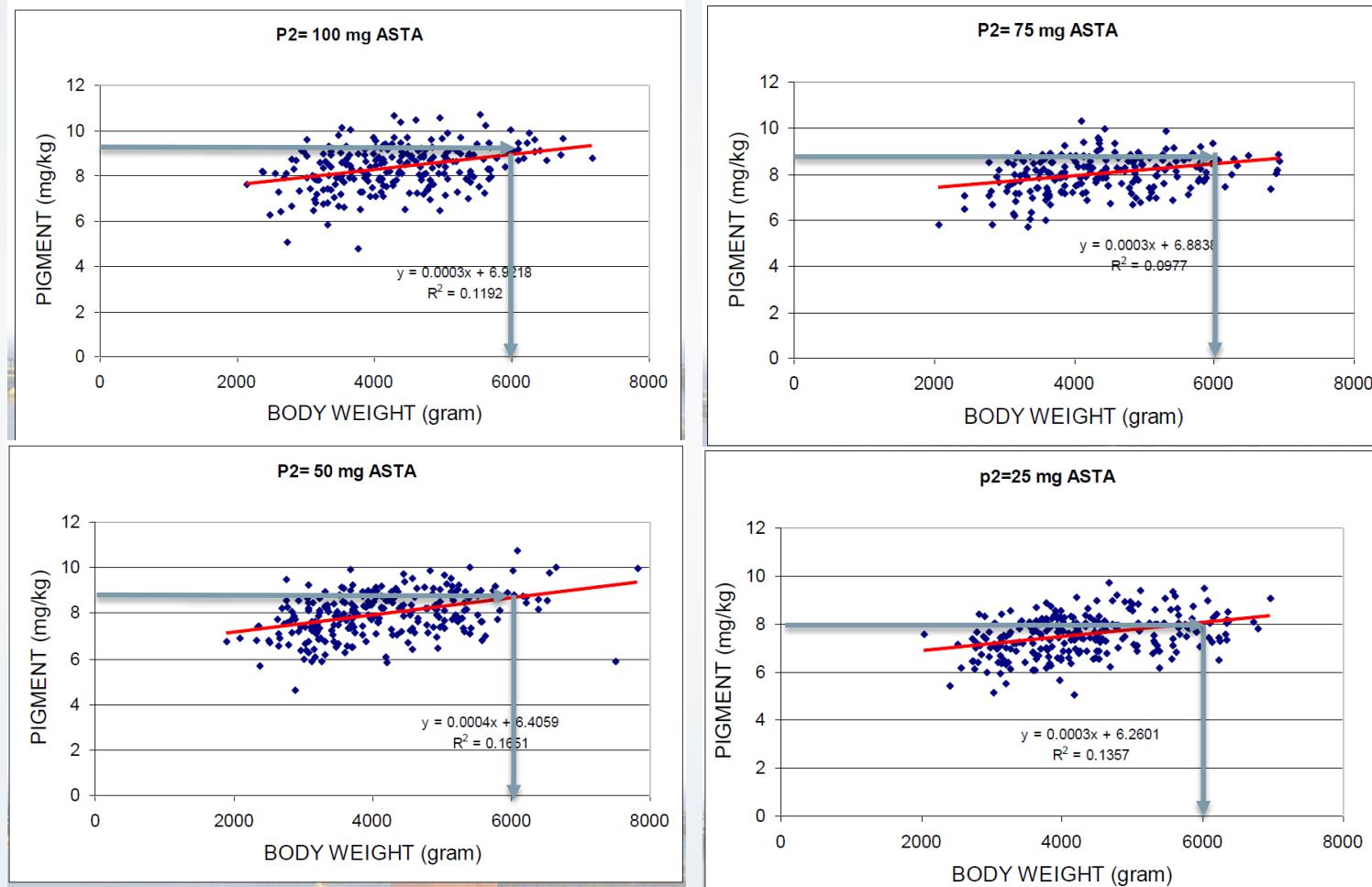
- 24:0 betur vökstur í RAS
- 12 ppt betur vökstur fyrir 200g fiskin

Ljóstímar Vatn	12:12→24 ferskt	12:12→24 brakk	24 ferskt	24 brakk
Stødd við sjósetning				
100 g (útsetning aug '16)	4,9kg – 6,4mg			
200 g (útsetning okt '16)	4,5kg – 6,4mg	4,6kg – 6,5mg	4,8kg – 6,4mg	4,8kg – 6,4mg
600 g (útsetning des '16)	4,2kg – 6,2mg	4,0kg – 6,3mg	4,2kg – 6,3mg	4,2kg – 6,3mg

600g fiskurin hevði gulari lit (meira iodoxanthin)

Pigmentinnihald í fóðrinum

Hvat hendir um fóðuri ikki verður tilsett pigment ?

Hungringstíð um heystið

Laksur varð kannaður fyrir lit í mars-april og í okt-nov

Laksurin varð hungraður í 1, 2, 3, 4, 7, 10, 14, 17 dagar

Laksurin varð flaktur beint eftir tøku (*pre-rigor*) og goymdur (ís) í tvær vikur

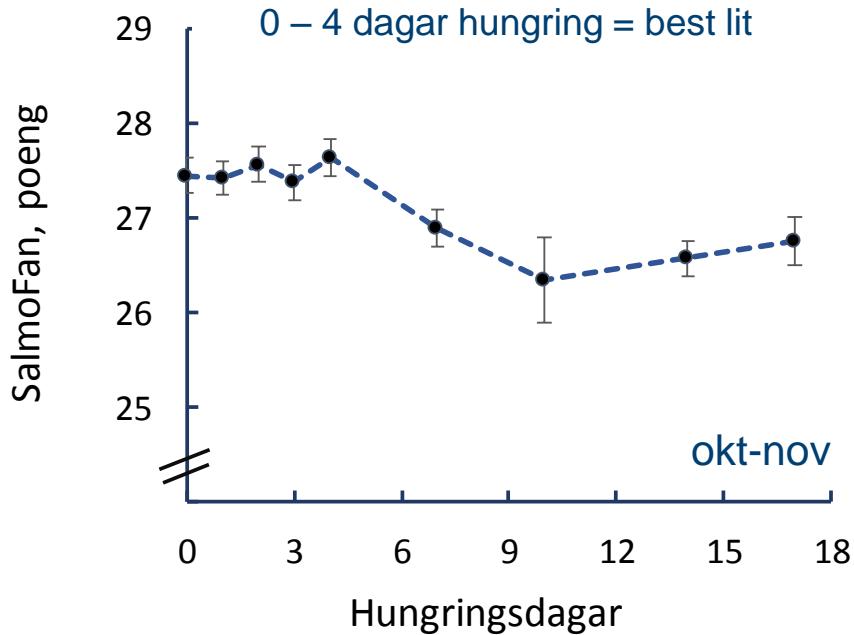
HIDDENFJORD

Nofima

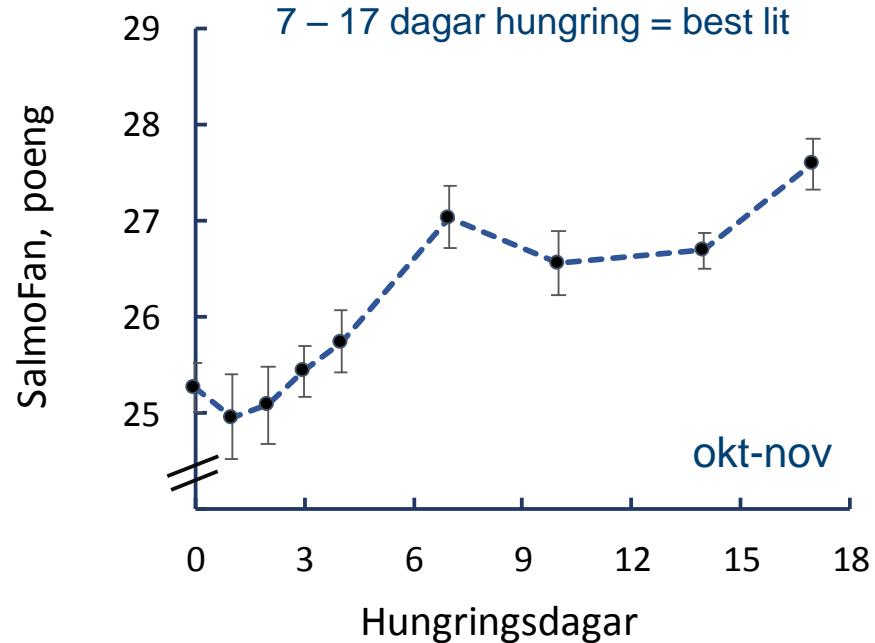
Litur eftir 7 dagars íslagring

0 – 4 dagar hunring = best lit

Litur eftir 14 dagars íslagring

7 – 17 dagar hunring = best lit

Heystið: hungringstíð hefur týðning fyrir litin á flakinum

- Um laksurin verður nýttur/konsumeraður innan eina viku hefur stutt hungringstíð ikki negativa ávirkan
- Um laksurin skal goymast longur enn eina viku, er ráðiligt at hungra fiskin í meira enn tríggjar-fýra dagar

Hungringstíð

Laksur varð kannaður fyrir lit í mars-april og í okt-nov

Laksurin varð hungraður í 1, 2, 3, 4, 7, 10, 14, 17 dagar

Laksurin varð flaktur beint eftir tøku (*pre-rigor*)

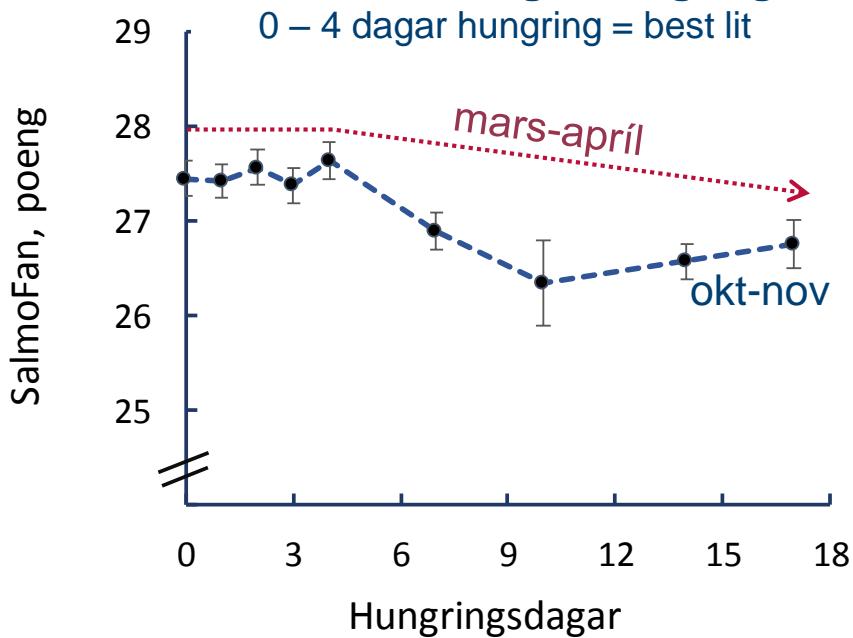
HIDDENFJORD

Nofima

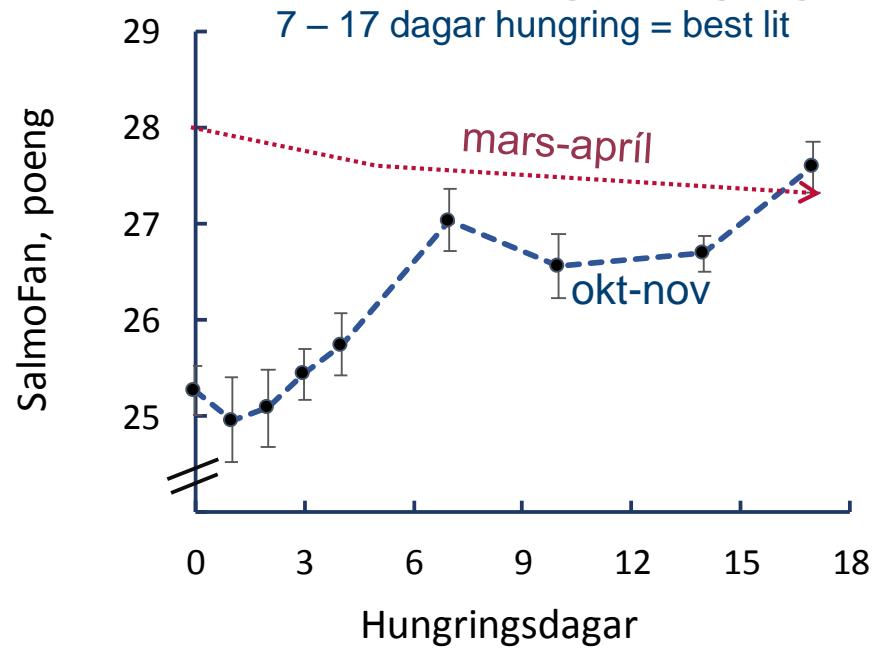
Litur eftir 7 dagar íslagring

0 – 4 dagar hunring = best lit

Litur eftir 14 dagar íslagring

7 – 17 dagar hunring = best lit

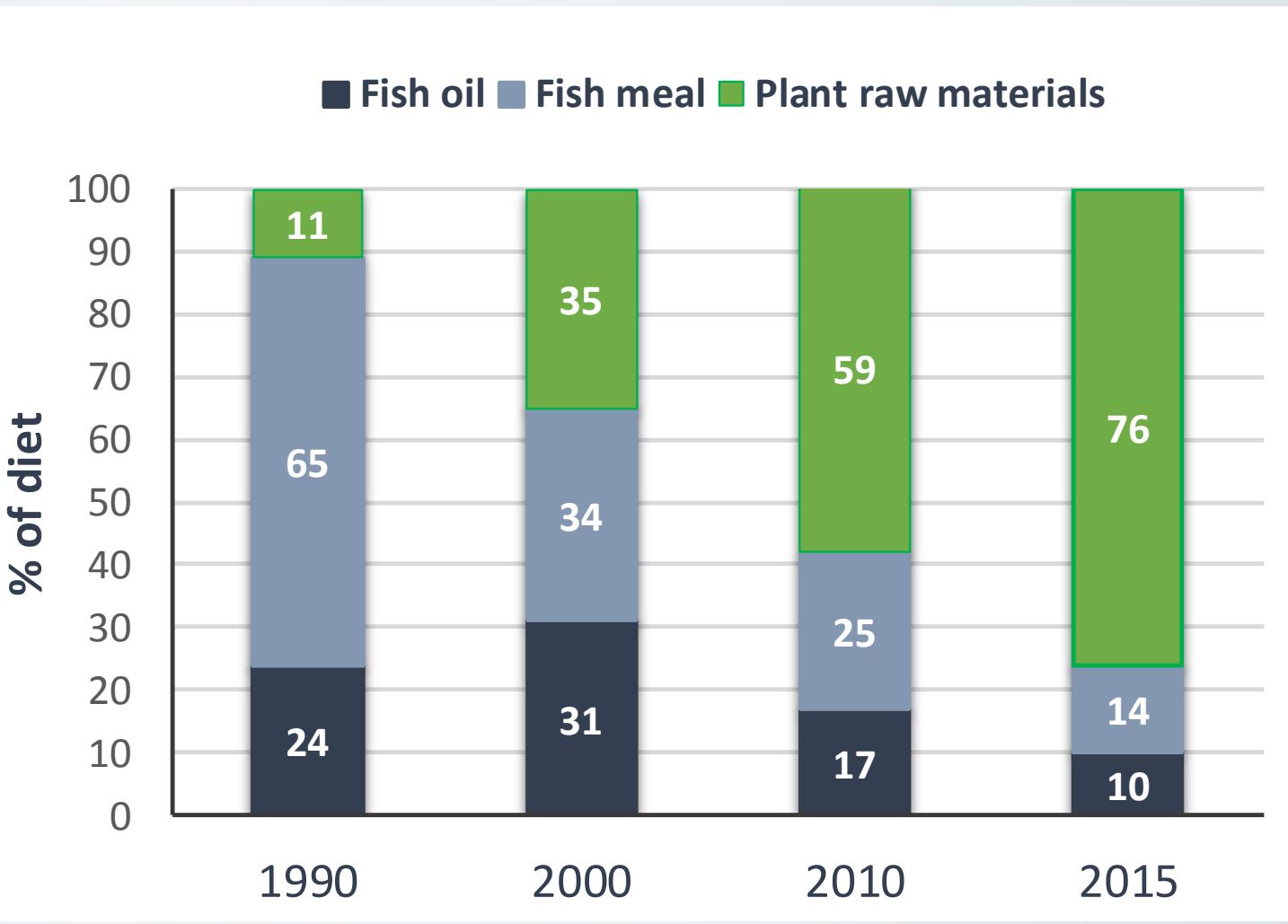
Hesi úrslitini vísa at hungringstíð ávirkar litin á ymiskan hátt um várið og heystið

Várið: hungringstíð minimalan týðning

Heystið: hungringstíð hefur týðning

- Um laksurin verður nýttur/konsumeraður innan eina viku, hefur stutt hungringstíð ikki negativa ávirkan
- Um laksurin skal goymast longur enn eina viku, er ráðiligt at hungra fiskin í meira enn tríggjar-fýra dagar

Fóðuri er broytt seinastur árini – hevur økt nýtsla av planturávørum ávirka litin?

Ytrestøy T., Aas T.S., Åsgård T. (2014) Resource utilisation of Norwegian salmon farming in 2012 and 2013. Nofima report 36/2014 pp. 35, NOFIMA, FAO (2012) World Fisheries and Aquaculture, UN (2010), FAO (2014) World Fisheries and Aquaculture, Holtermann Salmon Farming Industry Handbook 2016. Marine Harvest

Fillet quality of salmon fed diets added rapeseed oil compared with marine fish oil

	Inclusion	Fish size	Texture and gaping	Fillet color	Flavor & odor and lipid oxidation
Regost et al. 2003¹	100%	3 kg	Softer ¹	Paler	↓lipid oxidation
Mørkøre et al. 2012²	70%	3kg, 4kg and 6.5kg	No ([±] gaping)	Paler	Better ↑fresh ↓rancid
Rosenlund et al. 2003 Prof. Panel	40%	4-5 kg	No	Paler	No difference
Consumer panel	40%	4-5 Kg	No	Poorer	Better, ↓ oxidation
Smokehouse³	40%	4-5 kg	Poorer	Paler	Milder taste
	50% ⁴ and 100%	>2 kg	Firmer (50% incl)	Paler	

1 Differences seen between rapeseed oil and Peruvian fish oil, not capelin oil

2 Seasonal and size effects involved

3 Germany, France

4 50% rapeseed oil preferred

**Krill ⇒
reyðari lit og
klárari lit
(reytt/hvítt)**

Fóður ið ávirkar pigmentering

- Marint feitt (langkjeda, DHA)
  - Algir við høgum innihaldið av DHA betra um litin
  - Fóður við høgum innihaldið av fiskalýsið betrar um litin
- Mais
  - Kann geva bleikari og gulari lit
- Antioksidantar
  - vitamin E v.m. kunnu betra um/stabilisera litin

Uppsummering

- Liturin á laksaflakið er vorðin bleikari seinastu árini
- Munandi skiftið í evninum hjá laksi at deponera litevni gjøgnum árið
  - hægst um várið-summarið (14-16%)
  - lægst um heystið-veturin (5-9%)
- Skiftið ávirkað av
  - hitanum í sjónum: lágur hiti $\Rightarrow$ lág deponering
  - fóðurupptøku: høg $\Rightarrow$ upptøkan av pigmenti yvir tarmin minkar $\Rightarrow$ minni pigment deponerast í flakinum
  - biologisk kontrollera: serliga honirnar «programmeraðar» at deponera pigmentir um várið
- Litevnið astaxanthin er ein antioksidantur, ið laksurin kann nýta við t.d. strongd
  - týðningarmikið at tálma strongd við t.d. avlúsing fyri at hindra at flökini bliknað
- Hungring hevur týðning fyri litin
  - um heystið missur laksur sum er hungraður styttri enn 3-4 dagar lit um flökini verða goymd longur enn eina viku (*pre-rigor* fløk)
  - um várið hevur hunringstíð minni týðning
- Fitikeldan í fóðrinum hevur týðning: lýsi positivt, raps negativt – men her eru hol í kunnleikanum – og kunnleikin um proteinkeldur er lítil
- Krill kann økja innliting

At skilja innliting er at skilja biologi

MANGATAKK !

